

آشنایی با متفکران اگزیستانسیالیست

کفتوهای خیالی با سارتر، هایدگر و کامو

روبرت سی. سالمون

ترجمه‌ی مهرداد بارسا

سرشناسه: سالمن، رابرت سی. - ۱۹۴۲ م.

عنوان و نام پدیدآور: آشنایی با متفکران اگزیستانسیالیست: گفتگوهای خیالی با سارتر، هایدگر و کامو / رابرت سی. سالمن؛ ترجمه‌ی مهرداد پارسا.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات شوئند، ۱۳۹۷. ● ص: مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۹-۰۵-۴

یادداشت: عنوان اصلی: Introducing the Existentialists: Imaginary Interviews with Sartre, Heidegger, and Camus, c1981

یادداشت: کتابنامه ● موضوع: سارتر، زان پل، ۱۹۰۵ - ۱۹۸۰ م. — فلسفه

● موضوع: Sartre, Jean-Paul -- Philosophy ۱۸۸۹ - ۱۹۷۶ م.

● موضوع: هایدگر، مارتین، ۱۸۸۳ - ۱۹۶۰ م. — فلسفه

● موضوع: کامو، آلبر، ۱۹۱۳ - ۱۹۶۰ م. — فلسفه

شناسه افزوده: پارسا خانقه، مهرداد، ۱۳۶۳ - مترجم

ردیفندی کنگره: ۱۳۹۷۲۵۱۶س B ۸۱۶ ● ردیفندی دیوبی: ۱۴۲/۷۸ ● شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۵۵۵۷۹۴۳

Introducing the Existentialists: Imaginary Interviews with Sartre, Heidegger, and Camus Robert C. Solomon

آدرس: تهران، خیابان ولی‌عصر، بالاتر از میدان ولی‌عصر، کوچه‌ی روش، پلاک ۴۰، طبقه‌ی ۲، واحد ۵

کد پستی: ۱۴۱۵۸۵۳۴۴۶ تلفن: ۰۲۱ - ۵۵۶۷۶۳۱۳

www.shavandpub.ir | shavandpublication

ناشر: شوئند

آشنایی با متفکران اگزیستانسیالیست رابرت سی. سالمن

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان تیراژ: ۳۰۰ نسخه چاپ دوم: زمستان ۱۴۰۲، تهران

چاپ و صحافی: طهرانی

طرح روی جلد از میثم پارسا

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۹-۰۵-۴

Printed in Iran حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

www.ketab.ir

فهرست

v	توضیح مترجم
۹	درآمد
۱۳	فصل اول: ژان پل سارتر
۶۱	فصل دوم: مارتین هایدگر
۹۹	فصل سوم: آلبر کامو
۱۳۵	کتاب‌شناسی
۱۳۹	نمایه‌ی نام‌ها

توضیح مترجم

سیمون دوبووار جایی می‌نویسد، فلسفه در پی کشف ماهیت چیزها است، اما تنها «رُمان» است که به آدمی امکان می‌دهد حقیقت وجود را به معنایی فردی، انضمامی و ملموس درک کند. این توصیف به خوبی از تمایزی که میان دو جریان اگزیستانسیالیسم وجود دارد پرده برخی دارد: از سویی جریان آلمانی با متفکرانی همچون هایدگر، یاسپرس و حتی کی یرکورکه فلسفه‌ی هستی را در سطح انتزاعی و یا در قالبی الهیاتی دنبال می‌کنند، و دیگری جریان فرانسوی سارتر، کامو و دوبووار که تفکرشنان بر شالوده‌ی «ضرورت» اجتماعی و «تعهد» سیاسی بنا شده است. گرچه شاید این مرز مبهم‌تر از این‌ها باشد، اما تأکید دسته‌ی دوم بر کنش ساخت معنا و «درگیری» سیاسی و تلاش برای انتقال و ترجمه‌ی فلسفه‌ی محض به سطح ادبیات آسان‌یاب‌تری که محرك عمل باشد، مبنایی است که این تمایز را توجیه می‌کند. در واقع، «کار روشنفکری» این سه متفکر ایجاد می‌کند که تفکر فلسفی انتزاعی آن‌ها جامه‌ی جدیدی بر تن کند و ایده‌های شان از طریق پرایتیکی منتقل شود که ادبیات نام دارد. رمان‌ها و نمایشنامه‌های دست‌های آلوده، شیطان و خدا، بیگانه، سقوط، همه می‌میرند، ماندارین‌ها و بسیاری دیگر جملگی تلاشی اند برای حذف شکاف و فاصله‌ی میان فلسفه و «مردم» به مدد واسطه‌گری ادبیات به مثابه‌ی کنش و کار روشنفکری. بنابراین، اگر سارتر، کامو و دوبووار در کنار آثاری چون هستی و نیستی، افسانه‌ی سیزیف یا جنس دوم دست به نگارش رمان-نظریه‌های مذکور می‌زنند، کارشان نتیجه‌ی چیزی بیش از انتخابی دلخواهی است و در پی

ضرورت و تعهدی سیاسی اتفاق می‌افتد؛ تعهدی برای ملموس ساختن تفکر انتزاعی و یا آشتی دادن فلسفه با امر جمعی.

گرچه آثار تحلیلی بسیاری درباره‌ی این سه متفکر نگاشته شده، رابرت سالمون امریکایی که آثار متعددی را به شرح و بسط جریان‌های فلسفی اختصاص داده، در این کتاب شکل و قالبی را بر می‌گزیند که با این ویژگی شاخص جریان فرانسوی همخوانی دارد و به رویکرد فلسفه به مثابه‌ی «کنش» و لزوم واسطه‌گری «ادبیات» در این سنت فکری یکسره وفادار است: نوعی قالب گفتگویی که به اثر ادبی، نمایشنامه یا حتی رمان پهلو می‌زند، و می‌کوشد اندیشه‌های فلسفی سارتر، هایدگر و کامو را از این طریق به حضور فرا بخواند و آن‌ها را ساده‌فهم کند. و البته گرچه هایدگر نه جانب کار روش‌فکری فرانسوی را می‌گیرد و نه در مجموعه آثارش رمان یا داستانی به چشم می‌خورد، بی‌شک نمی‌توان تأثیر شاعرانی همچون هولدرلین را بر اندیشه‌ی او نادیده گرفت و کوه‌اش زبان شاعرانه‌ای است که در آثار متأخرش به کار می‌گیرد. بنابراین، در این کتاب نیز انتخاب قالب گفتگویی و شبه‌داستانی از سوی سالمون صرفاً انتخابی دلخواهی نیست و به همین ضرورت، یعنی ضرورت به فهم درآوردن اگزیستانسیالیسم و مواجهه با تفکر انصمامی هر سه فیلسوف گره خورده است؛ راهبردی برای مواجهه با امر واقعی از خلال تولید امر خیالی، که از قضا شاید لزوم آن در مورد هایدگر بیشتر احساس شود. در نهایت، جذایت کتاب حاضر از آن رو است که تجربه‌ای را برای خواننده رقم می‌زند که به‌ندرت در آثار نظری و یک طرفه‌ای که درباره‌ی اگزیستانسیالیسم نگاشته شده، دیده می‌شود؛ هم لذت فهم فلسفه از دریچه‌ی یک گفتگوی داستانی و هم تجربه‌ی همنشینی با شمایل واقعی‌تری از فیلسوف.